

ALLMÄNNA TIDNING

Utdelas i Helsingfors hvarje helgfri dag kl. 4 e. m. i de officiella tidningarnas kontor, Kyrkogatan 14; i landsorten å resp. postkontor. — Pris för hel årgång 12 mark, för half årgång 6 mark, för tre månader 3 mark finskt mynt, postarvodet oberäknadt. Lösnummer å 15 penni säljas i tidningskontoret.

Tisdagen den 26 Februari.

Kungörelser och annonser emottagas i de officiella tidningarnas kontor från kl. 11 f. m. till 2 e. m. och från 4 till 6 e. m. Annonspriset är 10 penni per rad af vidpass 40 bokstäver. Tidningens byrå: Kyrkogatan 14.

Officiella Afdelningen.

Från Ecklesiastikexpeditionen i Kejsersliga Senaten.

Då Hans Kejsersliga Majestät den 4 februari (23 januari) 1878 i nåder låtit sig föredragas af lidne lektorn vid elementarläroverket i Tavastehus, teologie doktorn Gustaf Israel Lindströms efterlemnade enkas, Fredrika Charlotta Lindströms, underdåniga anhållan om två extra nådar vid den af hennes af lidne man i lifstiden innehafda lektorstjänst, eller någon annan deremot svarande gratifikation, till förmån för sig och två oförsörjda döttrar Johanna och Ebba, har Hans Kejsersliga Majestät i nåder funnit godt tillägga enkan Lindström och hennes förhemalda döttrar, i stället för extra nådar, en gratifikation i ett för allt af 2,600 mark, att dem, utan afdrag, tillgodokomma.

Kejsersliga Senaten har, på gjord underdånig ansökning, medelst resolution af den 25 februari 1878 beviljat af lidne kapellanen i Karis moderförsamling, vice pastorn Otto Emil *Erfunds* efterlemnade enka Ida Sofia Erfund jemte fem minderåriga barn två extra nådar vid berörde kapellanstjänst.

Anmärkningsvärda tilldragelser enligt af guvernörerna inlemnade rapporter.

Nylands län. Förre handelsbetjenten Oskar Alexander Ekström har den 14 sistlidne januari uti ett rum i gården n:o 21 vid Michaelsgatan i denna stad aflöstat ett revolver-skott mot sitt hufvud, och i följd deraf af lidit den 17 i s. m. å allmänna sjukhuset.

Natten mot den 20 januari nedbrann en bonde Johan Thomasson Muudala tillhörig, i Ummeljoki by af Anjala socken belägen ria jemte loge och fyra lass hafregröda samt en kastmaskin afvensom en åkerharf.

Den 30:de nedföll inom Thölö park landthushållaren Robert Björkenheim från det då ankommande morgontåget, dervid hans hufvud krossades under vagnshjulen och han sålunda afled.

Wasa län. En bonden Carl Johan Teir i Nerpes socken tillhörig riebyggnad har den 8 februari genom på okänt sätt uppkommen våld nedbrunnit. Byggnaden uppgifves hafva varit försäkrad för 240 mark i socknens enskilda brandstodsförening.

Icke-Officiella Afdelningen.

Helsingfors.

Tro- och huldhetssed såsom finsk undersåte har den 19 innevarande februari inför guvernören i Nylands län aflägs af svenske infödingen kontoristen Anders *Norstedt*, hvilken genom nådig resolution af den 1 februari 1876 blifvit till Hans Kejsersliga Majestäts undersåte i Finland antagen.

— **Finlands Bankhus.** Enligt Mbl. äro detaljritningarna dertill numera här i fullständigt skick. De äro som bekant, uppgjorda af arkitekten Bohnstedt i Gotha,

derifrån de afhemtas af ingenjör O. Bergbom. Den för byggnadens uppförande bestämda plats å Narinken-torget har nyligen blifvit inhägnad med plank, så att med sjelfva arbetena snarligen torde påbörjas. (Mbl.)

— **Vid Läkarsällskapets** möte i lördags valdes till sällskapets ordförande prof. J. W. Runeberg och till sekreterare med, licentiaten H. Holsti. Vid mötet beslöts att sällskapets sekreterare, som hittills tjänstgjort utan lön, härefter skulle erhålla ett årligt arvode af 500 mk. (Mbl.)

— **Nya theatern** ger i morgon „Kämparne på Helgeland“, skådespel i fyra akter af Henrik Ibsen. Stycket tillhör den högre dramatiska scènen och poesin, och har, öfverallt der det blifvit gifvet, genom sin storartade anläggning, sin fängslande handling och djerft tecknade karakterer, mottagits med stort och odeladt bifall. Vi hoppas, att den svenska scènen genom en värdig lösning af denna uppgift skall häfda sitt anseende såsom en verklig konstanstalt samt ådagalägga, att dess sträfvan de gäller högre intressen. Till stycket hör en vacker vinterdekoration, utförd af den bekante Gropius i Berlin efter en skizz af Munsterhjelm.

— **Föreningsbanken.** Ordinarie bolagsstämma med dess aktionärer hålles lördagen den 30 instundande mars kl. 1 e. m. uti bankens lokal i denna stad.

— **Dödsfall.** Brukspatronen Gustaf Adolf Fredrik Tigerstedt har den 20 febr. af lidit å Gustafsvik egendom i Kumo socken i sitt 65 lefnadsår. Den af lidne representerade i lifstiden vid senaste landtdagar adliga ätten n:o 92 Tigerstedt.

Landsorten.

Åbo. Bolagsstämma med delegarene uti Finska svafvelsyre- och superfosfat fabriks aktiebolaget hålles tisdagen den 26 inst. mars uti societetshuset i Åbo.

— **I Nystads landsförsamling**, skrives till Ilm., hölls nyligen kommunalstämma der vid förslag väcktes om inrättande af folkskola i kommunen. Oppositionspartiet segrade. Vi ha ren en ambulatorisk skola, och den får ingalunda upphöra, menade man. I förslaget ingick neml., att den ambulatoriska skolan skulle upphöra, om folkskola inrättades.

— **En stor flock svanor** passerade, enligt uppgift af trovärdig person, den 22 dennes kl. 7 på morgonen Wiborg på väg åt sydväst. (Ö. F.)

— **Väderleken** har dessa senare dagar varit alldeles abnorm. Vår har icke här, oss veterligen, ännu utbudits nässelkål som i Helsingfors eller kunna bladen anses till hälften utspruckna som i en trädgård i Åbo, men en i febr. högst ovanlig blida har herskat och temperaturen visade ännu i går qväll kl. 8 noll grader. I dag likaså. (Ö. F.)

UTRIKES.

Engelska regeringens begäran om en extraordinarie kredit af 6 millioner pd. st. har nu genomgått tredje läsningen i öf-

verhuset; den har sålunda passerat alla instanser för att blifva laggiltig, och något hinder deremot kunde icke uppstå sedan den engång var voterad af underhuset. Lord Beaconsfield ansåg det likväl nödigt, att vid billens andra läsning gifva den en motivering af helt egen art; alla makterna hade rustat och vidtagit försigtighetsmått, sade han; följaktligen borde äfven England göra det samma; nu har emellertid, såsom känt är, ingen enda af de neutrala makterna gjort några utomordentliga rustningar eller ens begärt något anslag till sådana; lordens påstående saknarsäledes helt och hållet grund; lika ologisk är Beaconsfields slutledning att hela världen kände, att freden måste följa, men att det vore indiskret att öfverlämna den åt slumpen; tvertom är det vida farligare att genom „indiskret“ inblandning fördröja fredens afslutande och genom i otid företagna rustningar försvåra, hvad talaren försäkrar att hela världen önskar. Den engelske premiern sade sig eftersträffa, att Englands ord skulle respekteras i hvarje händelse, i fred eller krig; säkerligen skulle det dock respekteras mest, om dess regering kunde förmå sig att opartiskt bedöma förhållandena och icke blindt söka efter inbillade intressen. Lord Granville fann Beaconsfields tal fredligt och moderat, och det torde det väl också hafva varit i jämförelse med ministrarnes tal i underhuset; i följd deraf förklarade han, att han icke ville rösta emot kreditbillen ehuru han icke gillade den; hvad emellertid engelska flottans afsändande till Konstantinopel angick, hade den egentligen varit en orsak för Ryssland och Turkiet att förklara England krig; det glädde honom att så icke skett; men orsaken till denna lord Granvilles glädje ligger endast och allenast i Rysslands visa tillbakadragenhet och i Turkiets svaghet, icke uti något vist steg från engelsk sida, och tillochmed den engelska oppositionen kan icke tillskrifva sig förtjensten härpå, då den icke varnat deremot. — Af särdeles intresse äro resultatet och gången af underhandlingarna mellan Ryssland och England beträffande Gallipoli, sådana de meddelades i öfverhuset af lord Derby och i underhuset af sir Stafford Northcote. Från båda sidorna hade man gått tillväga med stor försigtighet. Först hade England begärt och erhållit löfte om att Gallipoli icke skulle besättas; på nya rykten om ryssarnes frammarsch följde en ny förfrågan och bekräftelse på det förra löftet, att Ryssland hvarken skulle besätta Gallipoli eller Bulairlinjen; till gengäld fordrade det att de engelska trupperna icke finge landstiga på någondera sidan af Dardanellerna; engelska ministären medgaf genast detta för den europeiska sidan, men hvad den asiatiska angick ansåg han sig först böra begära Rysslands

motförbindelse att det icke heller skulle landsätta trupper på den sidan. Detta kunde Ryssland så mycket hellre lofva, som det troligtvis aldrig hade haft någon afsigt att ditsända trupper, och sedan man nu blifvit ense om dessa punkter är läget fullkomligt detsamma som före underhandlingarnas inledande och innan engelska flottan gick genom sundet; demonstrationen med densamma har följaktligen icke haft det ringaste resultat.

Furst Bismarcks tal har icke väckt någon förtjusning hos de engelska tidningarna; W. Tagblatt berättar derom: „Times kallar Bismarcks tal om Orienten ett bevis på hans egoistiska politik. Man kunde knappt säga, att ett sådant tal skall bidraga till att öka fredsutsigterna, om det också icke proklamerar någonting mot fredens bibehållande. Tyskland borde hädanefter helt enkelt uteslutas ur alla politiska beräkningar om den orientaliska frågan, och lösningen af densamma skulle tillkomma Ryssland, Österrike och England. Under det Tyskland finner de ryska fredsvilkoren antagliga, hyser Österrike de största betänkligheter mot dem. Deri ligger den hufvudsakliga skilnaden i situationen, och särdeles anmärkningsvärd är den tystnad, som furst Bismarck iakttagit beträffande de österrikiska intressena. — Standard, lord Beaconsfields organ, finner Bismarcks tal såvrettydigt, att ingen politik deraf kan härledas, hvaremot furst Auersperg i Wien i ett af sina senaste tal om Orienten klart bevisar, att Österrike alls icke vore lugnt för de ryska fredsvilkoren, hvilka lifligt berörde dess intressen. Morning Post betecknar talet såsom uppriktigt ryssvänligt, men ser deremot i Auerspergs tal ett bevis på att ett eventuellt krig skulle finna England och Österrike såsom bundsförvandter.

Efter flera afånga försök har det ändtligen lyckats franska senaten att fylla den lucka, som uppstått genom en af de oaf-sättliga ledamöternes fränfalle. Hr Carayon-Latour, tillhörande högern, segrade öfver sin medtäflare af venstern med fem röster — 140 mot 135.

Telegrafunderrättelser.

Berlin d. 23 febr. Enligt senaste underrättelser skola kanslererne icke delta på konferensen, så att denna blott skall få en underordnad betydelse. Efter slutad konferens skall en rådplägnings af monarkerna ega rum, för att bekräfta konferensens fattade beslut.

Finansministern Camphausen har inlemnat sin afskedsansökan, då hans förslag till skattereform hafva ingen utsigt att antagas af riksdagen. — London kabinettet är missnöjd med furst Bismarcks tal.

Vid debatten å riksdagen hänvisade finansministern Camphausen på sin tidigare ådagalagda ställning till de indirekta skatterna, menade att han upprepade gånger inlemnat sin afskedsansökan till rikskanslern, emedan han ej är af samma mening

med denne. Han tänkte ej qvarstå i spetsen för finansförvaltningen, om han ej vore försäkrad om partiernas uppriktiga stöd. Furst Bismarck bekräftade, att Camphausen flere gånger, och senast i dessa dagar, begärt sitt afsked — en önskan, som han blott på faktiska grunder och motsträfvigt skulle efterkomma.

Wien d. 22 febr. Mellan makterna sväfvade underhandlingar om Bulgariens organisationsorganisation. Österrike är icke emot Bulgariens autonomi med en af befolkningen vald hospodar i dess spets.

Wien d. 24 febr. Montagsrevue menar, att äfven Wiener kabinettet gillar den åsigt, att en enkel återgång till "status quo" vore omöjlig efter så betydande ryska offer; men vid ett krig, som öfvervägande förts för moraliska intressen, borde man ej gripa allt för vidt öfver dessa. För freden blefve afgörande, att blott en dylik hade anspråk på inre berättigande och obetingadt gillande från makternas sida, hvilken garanterade en konsoliderande, konservativ anordning af de orientalska förhållandena. Med detta program, som Österrike tänkte representera å konferensen, skulle det ej stå ensam. Blott intresset för den verkliga freden stode hos alla makter i förgrunden, men icke palliativ, hvilka blott aflägsna den oönblickliga faran, för att frambesvärja allvarliga, djupt ingripande faror för ett oöndviktigt krig.

Paris d. 23 febr. Här kringlöpande rykten att tvenne engelska truppkorps skulle landstiga i Konstantinopel och Gallipoli under befäl af prinsen af Wales och hertigen af Connaught dementeras såsom ogrundade.

London d. 23 febr. Till Reuters bureau berättas från Konstantinopel: I bland de ryska fredsvilkoren befinner sig en punkt, enligt hvilken 6 af Turkiets mest betydande pansarskepp afträdas åt Ryssland, medan England annars hade kunnat köpa dem. Sultanen var emot detta vilkor, ville heldre själf förstöra skeppen och lofvade att icke afträda sin pansarflotta åt England. Derpå har Ryssland återtagit sin fordran på skeppens omedelbara afträdelse. Fredstraktaten befinner sig på punkten att blifva undertecknad. Sannolikt skall Storfursten Överbefälhafvaren aflägga ett besök hos sultanen i Konstantinopel.

London d. 24 febr. Storfurst Nikolai och Savfet-pascha sammanträffa sannolikt i dag i Sao Stefano.

Bukarest d. 24 febr. Det utrymda Rustschuk besattes i dag af ryssarne.

Tiflis d. 23 febr. Våra myndigheter äro redan installerade i Erzerum. I följd af tyfus och den stora dödligheten är temporära krigshospitalet öfver 42 tillslutet. — General Heumann är fortfarande svårt sjuk.

Petersburg d. 24 febr. Agence générale russe yttrar: "Rykten om de ryska truppernas anmarsch på Konstantinopel hänför sig till en längesedan förgången fas af underhandlingarna. Direkta och nyare underrättelser intyga tvärtom att underhandlingarne äro nära sitt afslutande."

Telegrammen om att konferensens beslut ej skulle vara bindande och att på densamma skulle följa en sammankomst af suveränerne, äro den renaste fantasi.

Man har här på högre ort ingen kännedom om dödsstraff, som i Rumelien af ryska militärmyndigheter utförts emot polacker, hvilket tjenat till förevändning för interpellationer i engelska parlamentet och riksrådet i Wien.

(Telegram till Helsingfors Dagblad.)

London d. 25 febr. Morgontidningarne beteckna de ryska fredsvilkoren, för så vidt de äro bekanta, som de hårdaste och utsigterna som de mörkaste. Times yttrar: "Förhoppningen på fred beror på Rysslands moderation. Om Ryssland vill taga hänsyn till andra stormakters önsningar, undviks ett nytt krig, som lätt kunde öfverskrida Turkiets gränser."

Den penitentiära fängervården.

Om ett i Sverige bland dess officiella statistiska tryck utdeladt arbete af generaldirektör G. Fr. Almqvist med titel: "Angående olika sätt för verkställighet af frihetsstraff samt penitentiära förhållanden i Sverige", innehåller Post- och Inrikes Tidningar under ofvanstående rubrik följande redogörelse, som för tidningens läsare icke torde sakna intresse:

I.

"Såsom vi förut omtalat afreste författaren till denna brodyr eller, som arbetet anspråkslösare kallas, rapport, under förra hälften, enligt af K. M:t erhållet uppdrag, till tyska staterna och tillgränsande länder för att inhemta kännedom, huruvida och i hvad mån den derstädes under senare tiden gjorda tillämpningen af ett modifieradt progressivt fängelsesystem visade sig ändamålsenlig och förenlig med svenska förhållanden. Han besökte derunder Preussen, de södra tyska staterna, Belgien samt norra kantonerna af Schweiz, hvarest ett modifieradt progressivt fängelsesystem tillämpades. Det är iakttagelserna under och de synliga resultaten af denna resa, som nu föreligga i den här ofvan nämnda rapporten. Författarens, generaldirektören Almqvist, ställning till vårt straff- och fängelseväsende, hans mångåriga och på en långvarig erfarenhet och studium grundade bekantskap med hithörande angelägenheter samt framför allt frågans ur humanistisk och filantropisk synpunkt framstående vikt medverka hvar för sig dertill att arbetet tillhör antalet af dem, som påkallar synnerlig uppmärksamhet, och detta ej mindre af fackmän än äfven af den stora allmänheten.

Efter att i början af rapporten hafva fäst uppmärksamheten vid den skiljakthet, som i afseende å straffanstalten och

sättet för verkställighet af straff vore rådande inom Tysklands olika länder och till och med inom samma stat i detta stora land, erinrar förf. derom, hurusom det intryck, ett besök vid en eller annan bland de många straffanstalter derstädes efterlemnade, berodde måhända mest deraf, huruvida den besökande antingen, enligt en förluten tids uppfattning, icke af fängelsebehandlingen fordrade mera, än att fången i förvar qvarhölls och försågs med hvad för lifvets uppehälle vore af nöden, eller ock gjorde anspråk på en penitentiär behandling i syfte att, till afböjande af återfall i brott, bibringa fången allvarliga grundsatser samt hog och vana vid ordning och arbete. I ena fallet fästades uppmärksamheten företrädesvis vid fängelsebyggnaden med dess inredning samt den synbara yttre ordningen; i det andra fallet rigtades blicken mera åt den moraliska vården och allt annat, som kunde befrämja det penitentiära ändamålet.

Redan i början af sin nu till trycket befordrade rapport lemnar författaren nedanstående kortfattade karakteristik beträffande de under det sista halfva seklet vidtagna reformer i Sveriges och nu ifrågavarande länders fängelseväsende. I Sverige hade man gjort början med den erkänt viktigaste delen — den att uppföra ensamhetsfängelse till förvar af anklagade, om brott ännu icke förvunna personer, samt för verkställigheten af straff under kortare tid. Först under senare tider hade åtgärder vidtagits för de större straffanstalternas försättning i tidsenligare skick och införande af någon penitentiär vård. Annorstädes deremot hade man börjat med att uppföra en eller annan storartad straffanstalt och att der införa en omsorgsfull penitentiär behandling, men endast i andra rummet egnat uppmärksamheten åt de mindre fängelserna. Deraf hade inträffat att, i fråga om dessa senare slags fängelser, Sverige innehade ett stort försteg framför andra länder, men att vi deremot i penitentiärt hänseende hade mycket att inhemta annorstädes.

Såsom läsaren här af nogsamt finner har rapportens ärade författare härmed kommit in på ett synnerligen behjertansvärdt ämne, som med allt skäl förtjenar att noga beaktas och begrundas. I vårt land har under de senaste årtiondena och synnerligast sedan den för fångarnes moraliska förbättring så varmhjertade och nitälskande Konung Oscar I kom på tronen, frågan om ett förbättrade fängelsesystem och ett i följd här af bättre sätt i afseende å brottslingarnes penitentiära behandling — d. v. s. den behandling som afser att upp-

fylla dessa olyckliga med ånger öfver sitt brott och i deras sinnen ingjuta icke allena en allvarlig föresats till hjertats förädling än äfven kraft att framdeles blifva goda och nyttiga människor, eller i korthet sagdt fångars uppfostran — städse utgjort föremål så väl för lagstiftningen i allmänhet som för de i bredd med lagstiftningen härutinnan så kraftigt och lyckosamt verkande filantropiska enskilda sträfvandena.

Det nämndes här ofvan att inom vissa delar af Tyskland och till och med inom samma stat olika system för den penitentiära behandlingen användes. Hvilket af dessa system, som vore det bästa eller visat sig fördelaktigast, derom vore icke de mest framstående män inom facket fullt ense. För att lemna någon belysning i afseende å svårigheterna att på förhand bestämma det bästa systemet må här i korthet anföras hvad en inom fängelseväsendet och fångars förbättring — hvarför icke uppfostran — synnerligen djupt bevandrad och därför lifligt intresserad man haft att andraga. Denne en f. d. fängelsedirektör vid straffanstalten i Zwickau i Sachsen hade genom egna iakttagelser, grundade på studier af människonaturen kommit till den öfvertygelse, att för fångars förbättring föga utträttades genom hvilket som helst system eller genom vissa på förhand bestämda regler för behandlingen. Enär människorna till böjelser, vanor och sinnesart vore hvarandra mycket olika, har han ansett den penitentiära behandlingen böra afpassas derefter. Det förfarings- och behandlingssätt, som på den ena individen utöfvade gagnande verkan, kunde för den andra blifva ganska menligt. Liksom läkaren först efter en noga diagnos kunde för den sjuke föreskrifva, hvilken behandling, som i hvarje särskildt fall borde följas, och icke för alla sjukdomsformer använde ett och samma läkemedel, likaså måste ock, för att moraliskt förbättra en genom egna förringar och ovanor förderfvad och förslappad brottsling, användas en efter hans tillstånd och sinnesart lämpad olika behandling, hvilken icke kunde på förhand bestämmas. Direktören för detta fängelse hade derför kommit till den slutsats "att den brottsliga förbättring kunde beverkas endast på individualiseringens väg." Han betraktade brottslingen såsom ett oförståndigt, bordtskämmt eller vilsefördt barn, hvilket måste behandlas med allvar, paradt med tålmod och välvilja. Men för att hos fången grundlägga och befästa goda och allvarliga grundsatser, fordrades icke blott att känna hans föregåendeandel,

Guld och blod.

Social roman
af
Gregor Samarow.

Herr von Maschwitz skakade sorgset på hufvudet — han kände fadrens envishet så väl, men den glada tillförsigt som strålade ur den gamles ansigte, lät likväl äfven i hans hjerta en obestämd förhoppning vakna.

Men den fruktansvärda sinnesrörelser, som under de sista dagarna uppskakat honom ända till djupet af hans själ, gjorde honom dubbelt känslig; — han bleknade, en svindel tycktes fatta honom, han måste stödjå sig mot bordet, för att hålla sig upprätt.

— Ser ni, sade fru Kulemann, ni behöfver lugn, kom nu hit — gör, som jag sagt.

Och som hade hon haft att göra med ett litet barn, förde hon den unge mannen till soffan, lade honom sakta ner och hemtade, beställsamt och hastigt orienterande sig i rummen, en dyna från sängkammarn, sköt den under hans trötta hufvud och satte sig

sedan bredvid honom, med deltagande blick iakttagande, huru den sig hastigt öfver honom sänkande slummen, denne ungdomens trogne kamrat, småningom förvandlade den nervösa spänningen i hans drag till stilla, fridfullt lugn.

Sedan ropade hon sagta uppstigande betjenten till dörren, och ålade denne, att till intet pris låta stora löjtnanten på fyra timmar och då först väcka honom. Sedan hon flera gånger upprepat denna befallning, som gossen förväntade, men likväl tjänstsvilligt emottog, steg hon ned för trappan, ropade en droscka och for sedan helt lycklig, med strålände blick och ofta rörande läpparna, till sitt hem.

Tjugondeförsta kapitlet.

Redan tidigt hade det blifvit dag i vindsvåningen i herr Meyerhoffs hus, — långt förrän fru Kulemann, uppmanad och drifven af sin stundom ångestfullt leende dotter, gjorde sig i ordning att uppsöka löjtnant von Maschwitz, — redan långt förut hade den gamle farmodren Fränkel, hos hvilken de båda flickorna tillbringat natten, uppstigit och gått ut, för att bege sig till sitt allvarliga och sorgliga handverk, nemligen att tvätta och kläda de dödas kroppar, borttaga spåren af den sista kampen, i hvilken

de brottats mellan lif och död, och värdigt bereda dem till den stilla sömnen i jordens moderliga sköte, som med sin evigt unga matta af blommor och örter betäcker alla sina barns oroligt klappande, väntande, blödande och förtviflade hjertan.

Den gamla fru Fränkel hade uttalat sin välsignelse öfver de båda flickorna då hon lemnade dem och uppmanat Käthe, att genast anmäla sig till antagande af sin tjänst hos husvärdin, som alltid var bättre än kringdrifvandet i de offentliga lokalerna, dit hennes far skickade henne, för att genom försäljningen af sina små varor förtjena några groschen; den yngre gaf hon ett syarbete och visade henne noga, huru långt hon skulle vara kommen dermed till middagen.

Sedan lemnade hon sin anspråkslösa, af två kamrar bestående, men ytterst renliga boning, kastade en blick genom den halföppna dörren till rummet, der hennesson stönnande kastade sig på sitt läger, och steg med en djup, smärtsam suck ned för trappan, medan hon dock med lugn undergifvenhet rigtade sina ögon uppåt och medan hennes liksom i tyst bön sig öppnande läppar anförtrödde allt åt hennes faders Gud.

Käthe var blek och sorgsen; — ur hennes stora, glänsande och uttrycksfulla ögon runno klara droppar ned öfver hennes kinder medan hon påtog sin enkla dräkt och ordnade sitt rika hår i de vanliga flätorna.

Underbara, hemlighetsfulla vanans makt, som fånglar människohjertat äfven vid de sorgligaste tider och vid platsen för bittra lidanden, liksom minnet endast skulle qvarhålla de ljusa och behagliga ögonblicken, voro de äfven aldrig så få och aldrig så mycket omhöljda af svarta skuggor.

Detta eländets barn, som, så långt hennes tankar räckte, knappt hade ett enda roligt minne, — som redan tillbragt en stor del af sina dagar ute på fremmande ställen, der förakt och hån väntade henne, och som här funnit endast bannor, slag och misshandlingar af alla slag, — detta barn kände i ögonblicket, då det skulle aflägsna sig från platsen för sina lidanden, i sitt hjerta vakna en känsla för hemmet och tårar fylde hennes ögon vid tanken, att hon måhända ej skulle återse dessa sorgliga, fattiga och ensliga rum, i hvilka hon lidit så mycket.

Dertill kom äfven tanken på, att hon här vid all den hårdhet, hvarmed hennes far behandlat henne, vid alla umbärande, som hon fått lida, dock haft en jemnförelsevis stor frihet; — hon hade kunnat gå för att tillfredställa den stora passion, som beherrskade henne, att på scenen se hjeltars och hjeltinnors gestalter och höra deras språk, det hon visserligen ej helt och hållet förstod men som väckte tusende tankar och känslor hos henne, öfver hvilka hon sedan kunde grubbla på sitt torftiga läger och vid hen-

